

Evidensbaserad utredning och diagnostik av barn, ungdomar och vuxna – Del 1

En specialistkurs för psykologer uppdelad på 6 kursdagar. Detta är den första av WiseMinds två på varandra följande specialistkurser i utredning och diagnostik. Kursen har som avsikt att ge fördjupad förmåga att genomföra psykiatrisk diagnostik och kliniska utredningar för att i sin tur utveckla förmågan att värdera forskning inom området. Vidare kommer kursen att ge praktisk och en mer övergripande konceptuell nivå.

Kursdatum

Datum: 27-28 augusti, 24-25 september och 5-6 november 2024.

Plats

Kursen ges digitalt.

Behörighet

Behöriga att läsa kursen är legitimerade psykologer. Kursen är möjlig att anmäla sig till oavsett om du genomför specialistutbildningen eller bara vill fördjupa dina kunskaper i ämnet.

Ackreditering

Kursen RA15326 ackrediteras som 1 av 6 specialist-kurser; som 1 fördjupningskurs inom kliniska området. Ackreditering gäller inom följande specialiseringar: Klinisk barn- och ungdomspsykologi, Klinisk vuxenpsykologi, Psykologisk behandling/psykoterapi, Forensisk psykologi, Missbruks- och beroendepsykologi, Neuropsykologi, Pedagogisk psykologi samt Funktionshindrens psykologi. Kursen räknas även som breddkurs i övriga specialinriktningar.

Kursen kan godkännas för en enskild STP-psykolog som genomgår andra specialiseringar, detta utifrån bedömning av övriga meriter.

Omfattning och upplägg

Kursen motsvarar 7,5 högskolepoäng och omfattar 6 heldagar uppdelade på tre tillfällen med två kursdagar per tillfälle. Totalt ingår 35 lärarledda lektionstimmar och 7 lektionstimmar för examination. Kursen genomförs heldagar 9.00-16.00, med uppgifter och inläsning mellan kursdagarna.

Syfte och sammanfattning

Kursen är en av WiseMinds två på varandra följande specialistkurser i utredning och diagnostik och syftar till att ge psykologer fördjupad förmåga att genomföra psykiatrisk diagnostik och kliniska utredningar, samt att utveckla förmågan att värdera forskning på området.

Kursen ger en fördjupad och uppdaterad kunskap om kliniska utredningar på både praktisk och mer övergripande konceptuell

nivå. Ett genomgående tema i kursen är ett evidensbaserat förhållningssätt där syftet är att utveckla kunskapen om och förmågan att värdera styrkor och felkällor vid olika utredningsmetoder och utredningsområden.

Kursen ger fördjupade praktiska kunskaper i psykiatrisk diagnostik, inklusive utredning av personlighet, exekutiva funktioner och adaptiv funktion. Särskild vikt ges till bedömning av

samsjuklighet och differentialdiagnostik. Kursen tar upp likheter och skillnader mellan olika diagnostiska system, inklusive DSM-5, ICD-11, Research Domain Criteria (RDoC) och Psychodynamic Diagnostic Manual (PDM). Kursinnehållet är riktat både mot utredning av barn/ungdomar och vuxna.

Innehåll

Kursen omfattar empiriska, praktiska och etiska faktorer vid psykiatrisk diagnostik och klinisk bedömning. Såsom datainsamling, analys, bedömning och återkoppling.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter genomgången och godkänd kurs ska psykologen ha:

- Fördjupad kunskap om Evidence Based Assessment (EBA) i teori och praktik – bakgrund, styrkor och begränsningar med EBA.
- Fördjupad kunskap på konceptuell nivå om DSM, ICD, RDoC och PDM.
- Fördjupad kunskap om skillnader i DSM-5 och ICD-11 gentemot DSM-IV och ICD-10.
- Fördjupad kunskap om praktisk psykiatrisk diagnostik, inklusive differentialdiagnostik och bedömning av samsjuklighet.

Färdighet och förmåga

Efter genomgången och godkänd kurs ska psykologen ha:

- Fördjupad förmåga att värdera forskning inom utredning och diagnostik.
- Fördjupad förmåga att bedriva psykiatrisk diagnostik och kliniska bedömningar, inklusive fördjupad förmåga att genomföra kvalificerade differential-diagnostiska överväganden.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- Efter genomgången och godkänd kurs ska psykologen:
- Ha fördjupad förmåga att värdera information från studier kring psyometri, inklusive ekologisk validitet, för kliniska bedömningsinstrument.
- Ha fördjupad förmåga att tolka resultatet från instrument för bedömning av personlighet och personlighetsstörningar, exekutiva funktion och adaptiv funktion.
- Identifiera kliniskt-praktiska problemställningar i samband med psykiatrisk diagnostik och klinisk bedömning.
- Identifiera relevanta etiska problemställningar i samband med psykiatrisk diagnostik och klinisk bedömning.

Examination

Utbildningen kommer att bedömas som godkänd/icke godkänd. På föreläsningarna och vid examinationen föreligger obligatorisk närvaro. Kursen examineras via muntlig examination och via enskild skriftlig hemtentamen. Minst 80% närvaro krävs för att uppnå kraven för godkänt, viss frånvaro kan kompletteras genom hemuppgift.

Kursutvärdering

Kursen utvärderas efter genomgången kurs där deltagarna anonymt fyller i ett utvärderingsformulär. Möjlighet till muntlig återkoppling finns under kursens gång individuellt och även i grupp, samt vid kursavslutning.

Kursledare och examinator

Kursledare

Rickard Ahlberg
leg. Psykolog och doktorand. Varit
kursledare för kursen under cirka 10 års tid.

Examinator

Bengt Eriksson
fil dr, leg psykolog, leg psykoterapeut
och handledare.

Pris

20 900 kr + moms. Kursmaterial ingår inte.

Kursanmälan

Anmälan till kursen görs på:
wisemind.se/utbildning under fliken
"Kursanmälan".

Sista anmälningsdag

15 augusti. Vid senare intresse kontakta oss
gärna för möjlig kursplats och mer information.

Kontaktinformation

info@wisemind.se
Tel: 0763-25 49 58

Kurslitteratur

Evidence Based Assessment

- Achenbach et al. (2017). Empirically based assessment and taxonomy of psychopathology for ages 1½-90+ years: Developmental, multi-informant, and multicultural findings. *Comprehensive Psychiatry*, 79.
- Adamou et al. (2021). Predicting diagnostic outcome in adult autism spectrum disorder using the autism diagnostic observation schedule, second edition. *BMC Psychiatry*, 21.
- Canivez, G. L. (2019). Evidence-Based Assessment for School Psychology: Research, Training, and Clinical Practice. *Contemporary School Psychology*, 23.
- Dokyoung et al. (2015). Comparing the diagnostic accuracy of five instruments for detecting posttraumatic stress disorder in youth. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, 22.
- Duncan et al. (2019). Research Review: Test-retest reliability of standardized diagnostic interviews to assess child and adolescent psychiatric disorders: a systematic review and meta-analysis. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 60.
- Farmer et al. (2020). Why Questionable Assessment Practices Remain Popular in School Psychology: Instructional Materials as Pedagogic Vehicles. *Canadian Journal of School Psychology*, 17.
- Hunsley, J. (2015). Translating Evidence-Based Assessment principles and components into clinical practice settings. *Cognitive and Behavioral Practice*, 22.
- Lilienfeld et al. (2012). Distinguishing science from pseudoscience in school psychology: Science and scientific thinking as safeguards against human error. *Journal of School Psychology*, 50.
- Pettersson et al. (2015). Diagnosing ADHD in adults: An examination of the discriminative validity of neuropsychological tests and diagnostic assessment instruments. *Journal of Attention Disorders*, 19.
- Ruggero et al. (2019). Integrating the Hierarchical Taxonomy of Psychopathology (HiTOP) into clinical practice. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 87.
- Sizzo et al. (2015). Predictive validity of self-report questionnaires in the assessment of autism spectrum disorders in adults. *Autism*, 19.
- Snyder et al. (2015). Advancing understanding of executive function impairments and psychopathology: bridging the gap between clinical and cognitive approaches. *Frontiers in Psychology*, 6.
- Youngstrom, E. A. (2013). Future directions in psychological assessment: combining evidence-based medicine innovations with psychology's historical strengths to enhance utility. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, 42.
- Weekers et al. (2020). Scripting the DSM-5 Alternative Model for Personality Disorders assessment procedure: A clinically feasible multi-informant multi-method approach. *Personality and Mental Health*, e-pub Mars 9.

Diagnostiska system och psykopatologimodeller

- Achenbach, T. (2020). Bottom-Up and Top-Down Paradigms for Psychopathology: A Half-Century Odyssey. *Annual Review of Clinical Psychology*, 16.
- First et al. (2021). An organization- and category-level comparison of diagnostic requirements for mental disorders in ICD-11 and DSM-5. *World Psychiatry*, 34.
- Kotov et al. (2021). The Hierarchical Taxonomy of Psychopathology (HiTOP): A quantitative nosology based on consensus evidence. *Annual Review of Clinical Psychology*, 17.
- Krueger & Hobbs (2020). An Overview of the DSM-5 Alternative Model of Personality Disorders. *Psychopathology*, 53.
- Luyten et al. (2020). The mentalization approach to psychopathology: State of the art and

future directions. Annual review of clinical psychology, 16.

McNally R.J. (2021). Network analysis of psychopathology: Controversies and challenges. Annual Review of Clinical Psychology, 17.

Mischelini et al. (2021). Linking RDoC and HiTOP: A new interface for advancing psychiatric nosology and science. Clinical Psychology Review, 86.

Sanislow, C. A. (2020). RDoC at 10: changing the discourse for psychopathology. World Psychiatry, 19.

Widiger et al. (2019). Personality in a hierarchical model of psychopathology. Clinical Psychological Science, 7.

Epidemiologi

Allegrini et al. (2020). The p factor: genetic analyses support a general dimension of psychopathology in childhood and adolescence. Journal of Child Psychology and Psychiatry, 61.

Caspi et al. (2020). Longitudinal Assessment of Mental Health Disorders and Comorbidities Across 4 Decades Among Participants in the Dunedin Birth Cohort Study. Jama, 3.

Danese, A. (2020). Annual Research Review: Rethinking childhood trauma-new research directions for measurement, study design and analytical strategies. Journal of Child Psychology and Psychiatry, 61.

Doering et al. (2020). Anxiety at age 15 predicts psychiatric diagnoses and suicidal ideation in late adolescence and young adulthood: results from two longitudinal studies. BMC Psychiatry, 19.

D'Onofrio et al. (2020). Accounting for Confounding in Observational Studies. Annual review of clinical psychology, 7.

Hailes et al. (2019). Long-term outcomes of childhood sexual abuse: an umbrella review. Lancet Psychiatry, 6.

Nivard et al. (2015). Stability in symptoms of anxiety and depression as a function of genotype and environment: a

longitudinal twin study from ages 3 to 63 years.

Psychological Medicine, 45.

Pettersson et al. (2016). Common psychiatric disorders share the same genetic origin: a multivariate sibling study of the Swedish population. Molecular Psychiatry, 21.

Pettersson et al. (2020). The general factor of psychopathology: a comparison with the general factor of intelligence with respect to magnitude and predictive validity. World Psychiatry, 19.

Plomin et al. (2009). Common disorders are quantitative traits. Nature Reviews Genetics, 10.

Stern et al. (2020). Associations between ADHD and emotional problems from childhood to young adulthood: a longitudinal genetically sensitive study. Journal of Child Psychology and Psychiatry, 61.

Waszczuk et al. (2020). Why do depression, conduct, and hyperactivity symptoms co-occur across adolescence? The role of stable and dynamic genetic and environmental influences. European Child and Adolescent Psychiatry.

Wertz et al. (2020). Borderline symptoms at age 12 signal risk for poor outcomes during the transition to adulthood: Findings from a genetically sensitive longitudinal cohort study. Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry, 59.

Referenslitteratur

Youngstrom et al. (2020). Assessment of disorders in childhood and adolescence. Guildford Press.

American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed.). Arlington, VA. American Psychiatric Publishing.